

Nro. 14.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsben, Kedden Augustusnak 18-ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é t s.

A Mária Thérésia katonai vitéz Rendjének a' feljebb való napokban Capitulum (tanátskozása) tartatván, azoknak neveik, a' kik Felsőes Urunknak kegyelmességéből, Nagy, Közép szerű, vagy Kicsiny Keresztet nyertek, ma dél előtt olvastatának fel a' *Josefstadt* és belső város között lévő Glaszinn (térsegen). Az egész Bétsi katonai őrző sereg paradében állott a' Glaszinn. A' seregnak közepe pontja táján, egy a' többeknél feljebb emelkedettebbtske helyen, egy Generál Stábhoz tartozó Sátor volt felvonattatva, a' melly alatt a' ceremonia esett. Jelen voltak itt, maga a' Császári Felsőes, Károly Eő Hertzeg a' több

fő Hertzegek is minnyájon, Feldmarschalli és Generálisi ruhákban rangjok szerént. Ezek egész Udvari ceremoniával és felséges gálában, tömegtelen Udvariaktól kísértetve, lovaglottak ki a' Glaszira. Utánok ment Felsőges Afzizonvunk egy két lovas le bortsátott fedelű kotsinn, a' Korona Hertzeeggel, és a' nagyobbik Fő Hertz g Afzizonnyal. A' nagy számu Generálisokat, és fő tiszteket, a' kik a' Felsőges Udvarat kísérték, és Tisztörzöket, és egyebeket elő sem szamlálhatjuk: valamint a' Glaszinn meg jelent fokaságot is le nem írhatjuk. Ez a' ceremonia ilyen formálog közönséges helyen, nem történt többször.

Azoknak neveik, a' kik ezen nevezetes ceremonia által való meg tiszteztetésnek tárgyaik voltak, az az, a' kik ezen alkalmatossággal, Nagy, Közép szerű (Comandeur), vagy kistsiny Keresztekert kaptak, így következnek:

Nagy Keresztet kapott: Feldmarschallieutenant Hertzege *Lichtenstein*.

Comandeur Keresztet ajándékoztattak meg *H. Rosenberg, és Gr. Kollowrath Venczel* Feldmarschallieutenant — *és B. de Vaux és B. Szere day* Generálmáyor Urak.

(A' Kistsiny Keresztéseknek neveik mászszor fognak következni).

* * *

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsőge, ezen különös kegyelmességéből, a' mellyel minden el hűnyt öseiknek érdemeikkel és tulajdon virtusaikkal tündökölő hiv jobbágysai eránt viseltetni szokott; egy igen érdemes hazánkfíát, *Tit. Simoni András* Urat, Tek. Zabolts Vármegyének törvényes Tabla bíróját, még a' múlt Decembernek 12 ik napjan költ kegyelmes Decretuma által, a' maga hiv Udvarnokjai (Aulæ Familiares) közzé fél venni méltóztatott. Az erről ki adott Felső

Diploma történeiből most ke-ükbe akadván, szoros kötelességünknek tartottuk e' dolgot mint a' virtus gyakorlására ösztönözö jutalmat a' két Magy. Hazában közönségesse tenni.

Frantzia Respublika.

Sz. *Suzánna* és *Dümas* Generálok, Státus-Tanátsosokká n vezettek: Gen. *Brüne* Státus-Tanátsos is, a' ki már rég az idej: hogy a' Hazá' szolgálatjában megszűze-fő'de-keu tartózkodik, vizsiza tért most már, mint a' Hadisó ztály' Elöl-ülője ezen Tanátsba. Ez szerént a' folyó esztendőnek negyedjében ezek a' Frantzia O száglószék' valóságos Tanátsoffai: — A' Törvényhozás' Ofztályában: Elöl ülő, *Meurthei-Boulay*; Tanátsosok, *Berlier*, *Emmerie*. *Portalis*, *Real*, *Thibaudeau*. — Belső dolgok Ofztályáb. n: Elöl ü ő, *Röderer*; Tanátsosok, *Benezec*, *Oretet*, *Fourcroy*, *Nantesi-François*, Sz. *Angyáli Regnault*, *Shee* — A' Finantzia. Ofztályban: Elöl ü ő: *Defermont*; Tanátsosok, *Barbe Marbois*, *Devesnes*, *Düchatel*, *Regnier*. — A' hadi ofztályban: Elöl ülő, *Brüne*, Tanátsosok, *Lacüs*, *Marmont*, *Petiet*, Sz. *Suzánna*, *Dümas*. — A' Tengeri ofztályban: Elöl ülő, *Fleu-riou*; Tanátsosok, *Najac*, *Redon*. — A' Rendkívül való szolgálatban levó Státus-Tanátsosok, az az, a' kik, mint Követek, Generalisok, &c. valamely hosszas szolgálatban foglalatosko inak, ezek: *Bernadotte*, *Bonaparte Jósef*, *Cassinelli*, *Vosgesi-Dubois*, *Jolivet*, *Miot*, *Moreau de-St. Mery*, *St. Cyr Dejean*, *Champagny* (a' Betsi Követ), *Trüguet*, és *Bourienne*, a' Első Konzul titkos Tanátsoffa.

Mar a' hivatal szerént való Ujság, t. i. az úgy nevezett *Moniteur* is elő-horván a' mászszor meg nevezett néhány Emigrácsoknak Baireuthban történt el fogattatásokat, úgy adja elő a' dolgot, mintha ezek ott Baireuthban, Offen-

bachan, és több más Német Birodalmi városokban egy Commissiót formálván, a' hadakozásnak ujjantoni el kezdetésén és a' mostani Francia Országslásformának fel forgattatásán dőlgoz'ának volna. — „Ezek a' személyek — *igy szoll a' Moniteur* — néhány Frankfurti Bánkós Házaknak védelmit meg nyerték magoknak; a' Frankfurti Magistrátus jobban tselekedne ha a' helyett, hogy ezen embereknek menedék-helyet enged, őket el fogatná, és magát azon veszedelemnek, a' melly ő ráá az ellenkező magaviselet miatt háromolhat, hamarább vagy későbbre ki nem tenné.“ — „Ezen szároz Europai városok közzül nem mindeniknek java függesztődött-e' fel a' békeségnek állandóságától? Nem elég sokáig terhelte-e' őket a' hadakozás? Ez a' Commissió terjesztivel a' fok hazug híreket is, &c.“

Az Első Konzúl már ki rendelte a' jutalmakat azon tengeri tiszteteknek, a' kik magokat az Algesiras' öble béli Jul. 6-dikán történt ütközetben meg különböztették. *Contre-Admiralis Linois* egy Nemzeti jutalom-kardot kapott: *Troude* és *Touffet* Fregát Kapitányok pedig, *Linea* hajós Kapitányokká, tétettek; az első a' *Formidable*, a' második az *Indemtable* nevü hajónak tétetett Komendánsává, a' mellyeket azon ütközetben ezen hajók' Kapitányaiknak el esések után vezéreltek. Az el esett *Moncoustu* és *Lalonde* nevü két Kapitányok' gyermekei, a' *Prytaneum* béli tanulók közé vétettek fel.

Az Algesiras öble béli ütközetet, a' mellyben a' szerentse a' Frantziáknak kedvezett volt, az ő szövetségesséiknek a' Spanyoloknak igen nagy szerentsétlensége követte. Spanyol Admiral *Morreno*, a' ki ezen tsatának meg hallása után, Kadixból öt *Linea* hajókkal és egy Fregáttal illetve segítségekre jött volt a' Frantziáknak, Jul. 12-dikén olyan rendelést adott ki, hogy ezen hajók, valamint szintén a' *Linois* vezérlése alatt lévő három

Fr. Linea hajók is, és egy Fregát, az el fogott Anglus Hanniballal együtt, azon estve az Algésirási öbölből ki evezni és Kadix felé el evezni fognak. A' ki evezésre való jel, dél utáni 8 órakor adatott ki. Az Anglus hajós sereg meszszérül szemléltetvén, vélni lehetett felölle, hogy ujjanton ütközetet akar próbálni. A' bé következett éjjel, felette sötét volt. Két Linea hajók özfize tsapván, rettenetes ágyuzást tettek egymásra, mind addig, míg mind ketten lángot vetvén, a' levegőbe fel vették. Virattkór tudódott ki, hogy azon két hajók, 'a' mellyek ilyen nagy méreggel viaskodtak, mind ketten Spanyol Linea hajók voltak, és a' nagy sötétségben ellenségnek gondolták lenni egymást; még pedig a' nagy méregben olyan közlelöl tüzeltek egymásra, hogy az egyik, a' másiktól gyúlt meg.

Egy Jul. 14-ikén költ Kadixi levél így adja elő ezt a' két Spanyol Linea hajók között tévedésből történt rettenetes veszedelmet: —

„Az égygyesült hajós sereg, a' melly öt Spanyol és négy Frantzia Linea hajókból, egy Spanyol és három Frantzia Frégatokból állott, Jul. 12:dikén estvéli 6 óra tájban evezett ki az Algésiras öbliből. Az Anglusok öt Linea hajókkal és egy Fregáttal, ugyan azon del után 4 óra tájban meg mütatták ugyan magokat az öböl előtt, de olyan meszszeségre, hogy az égygyesült hajós sereg ő miattok felelem nélkül ki evezhetet. Az estvéli nagy sötétség azonközben zürzavart okozott a' szövetséges hajók között; az Anglusok is el kezdték őket nyughatatlankodtatni; a' Hermenegilde nevü Spanyol hajó, a' Formidable nevü Frantzia hajóra kezdett tévedésből tüzelni, és néhány embereit rész szerént meg ölte rész szerént meg sebesítette. A' Frantzia Kapitány észbe vette a' Spanyolok' hibáját: melyre nézve a' helyett, hogy ágyuval felelt volna nékiek, el

távozott tőlök, Ekkor egy *Anglus Linea* hajó a' *Hermenegildo*, és *Real-Carlos* nevü Spanyol hajók közzé állott, két felől egyszer egy egész kontignátzió-béli tüzet adott reájok, a' azzal közzülök ki suhanyán onnét előbb állott. Ezen két szerentsétien hajók, nem láthatván a' nagy fetétségben az ő ellenfégeknek hadi praktikáját, a' tüzelélt tovább is folytatták; mind kettőjök azt gondolta, hogy az *Anglus* hajóra tüzel: míg végezetre egymást meg gyújtván, mind ketten a' levegőbe fel vetődtek. Előbb a' *Real-Carlos*, az után a' *Hermenegildo* valami 20 minuta múlva lett ota. A' zenlő és, melyet a' puskaporos háznak fellobbanása éjjel tájban okozott, olyan rettenetes volt, hogy Kadixban is hallatott, és sokaktól földrezgésnek tartatott. Az első hajóról éppen egy, a' másodiktól pedig valami negyven hajós legények maradtak életben. Ezek a' legszebb két Spanyol hajók voltak; mind kettőjök a 2 égvús's a' hajós legények és tengeri katonák' száma ényikénegyikén 1200 avólt. A' *Hannibal* Algésirasnál maradt, mint hogy a' S. S. d. Juliusi tsatában, olly erőssen özfize rongvóltatott hogy lehetetlen volt elhozni onnét. A' Sz. Antal nevü Fránzia hajóról nem tudhatni hova lett el az éjjeli fetétségben.

Ezen éjjel ismét küönösön meg különböztette magát *Troude* nevü Fránzia hajós Kapitány a' *Formidabel* nevü *Linea* hajóval. *Contre-Admiral Damanoir des Pelley*, egy közsze udasírást küdvén Jul. 16-ikán ezen éjjeli történe-tekről *Parisba Forfait* tengeri Miniszterhez, a' *Troude* Kapitány történetét így adja elő: — „

„*Ólinea* tudánna a' két Spanyol hajóknak siralmas történetit, néked Polgár Miniszter! elődbe terjesztett m volna; nagy örömmel beszélhetek vegezetre arról a' nagy díszössegről is, mellyel a' *Formidabel*, a' *Troude* Kapitány' vezérlése

alatt, mostan már másod ízben meg koronázta-
 tott. Erre a' hajóra a' feljebb le írt nagy ágyuzás
 a kalmatosságával, a' Gibráltári szoros tengerenn
 mind ellenségeink mind barátaink egyformánog tü-
 zeltének; hanem annak Kapitánva, álló tartván,
 hogy a' zűrzavar a' barátaink között való hogy ne-
 velni ne találja, h de g vérrel megtartotta magát
 mind az egyikre mind a' másokra való vizza-
 ágyuztatafól, jobbnak tartván a' tsataból egész-
 fzen ki vonni magát, és a' Spanyol partok mel-
 lett *Kadix* felé közelíteni. A onközben a vitéz
 log vette észbe, hogy három Anglus Linea ha-
 jók és egy Fregát, sünetlenül nyomában voltak.
 Ekkor ő már látta *Kádixot*, és a' Spanyol hajós
 feregtől öt orányi távolságra volt. Az 5 Anglus
 hajók tüzelni kezdték réá: hanem ő ezeknek
 kettejit egy fél óra múlva vízfűz igazitotta ma-
 gától. A' 3 dik és a' Fregát, kettözött sebessé-
 ggel közelittek melléje, a' Fregát hátulról, a'
 másik pedig oldalról. Ez volt a' *Pompéus*. Egy
 fél óráig tartó tsatázás után ennek is ketté sza-
 kasztotta a' leg nagyobb vitorláját a' *Formida-
 bel*, úgy hogy az, a' Fregát által kéntelenített
 a' tüzből ki vezetettni magát. Ha a' *Formida-
 bel* attól nem tartott volna, hogy a' más két el-
 lenséges hajók ismét tsatát kezlenék, el nyer-
 te volna a' *Pompéust*. Ilyen módon menekedett
 meg az egyetlenegy *Formidabel*, négy Anglus
 hajók közzül. A' történet, a' melly uj jai sősé-
 séggel tetézte hajós katonáinknak vitézségeket,
Kadix várossának láttára esett, és a' Spanyolok
 ba is fel gerjesztette a' tüzet, &c,

A' Párisi *Moniteur* képtelen mesének nevezi
 azt a' hírt, hogy Frantzia Bízós *Cacoult* a' na-
 pokban Olesz országból Grétzbe ú azott volna.
 Azt, megtzáfólásra se tartja méltónak, hogy ugyan
 akkor Bétsben is járt volna.

Már a' *Moniteur* is forma szerént ki hirdette,
 hogy Bétsi Követnek *Champagny* nevü Status Ta-

nátsost rendelte legyen ki az Országglószék. A' melléje ádatott három Titoknanok ezek: Brigadéros Generális *Lacuee*; Régensburgi és Berlíni volt Titoknok *Dodun*, és *Posnel* polgár.

A' *Vauclusei* Departamentomban egy ex-nemes ember három száz Livrának fizetesire és egy hónapi árestomra büntettetett, azért, hogy az *Avenió* Kathedrale templomba felstett kalappal ment bé a' mise alatt. Ugyan ezen Departamentom' Préfektussa egy szép és nagy templomot rendelt *Avenióban* az ott lakó nagy számu' Sidó Közönségnek.

Az úgy nevezett *Donnersbergi*, az az, a' Máintzot és ennek környékei magába foglaló Departamentom Préfektussa, minden Al-Préfektusokhoz és Polgármesterekhez rendelést küldött, hogy minden városoknak és helységeknek fekvését, természeti terméseit, a' lakosok' számát, a' szántás-vétes állapotját, és minden némű szorgalmatoskodásnak módjait, szorgalmatosan irassák le. A' más három Német Dépártamentomokban is hasonló intézteteket tetet a' Belső Minifter.

Ugy látszik mindenekből, hogy a' Frantzia országglószék nem kicsiny finomsággal viseltetik a' *Moguntziai Választó Fejedelem*hez. Jul. 26-dikán egy bűndőt hozott egy tsoport katonaság Párisból Máintzba, oly rendelés mellett, hogy *Moguntziai Választó Fejedelmi* jobbágy lévén, haladék nélkül adattassék által a' *Választó Fejedelemség* béli Itélőszéknek. Sem neve, sem a' bűne nem tudatik. Néhányfzór el akart szökni, és azért igen szoross vigyázat alatt tartatott.

A' *Toskánai Provisoriai Országglószéknél* tartózkodó Frantzia Biztos Polgár *Agar*, hogy a' *Romai sz. Szék* és a' Frantzia Országglószék között fenn forgó környülállásokról folyó ezerféle híreket egyszeriben semmivé tegye, ilyen levelet írt a' *Florentziai Ujság-íróhoz*: — „

„Hírdesse=ki édes Úr! a' maga Ujság=levelé.

tzia Respublika és a' Pápa között egy Alku ment legyen tökéletességre, a' mellynek egy részről, Státus-Tanátsos *Bonaparte Jósef*, Státus-Tan. *Cretet*, és *Bernier* nevű Papi személy, mint az Első Konzúl' tellyes hatalmú ki-rendeltjei, más részről pedig Státus-Secretarius Cardinalis *Consalvi* ő Eminentziája, a' Korinthusi Érsek *Spina*, és Páter *Caselli Urak*, mint a' Pápa ő Szentsége tellyes hatalmú követei, irták alá neveiket. A' ráifikáció 14 napok alatt fog meg esni. —

„Ezen hirdetes által mind azoknak a' hazug híreknek, a' mellyeknek árja egy által, idő oltal Olosz ország el borított és nyúghatatlanokdatott, semmivé kell tétetődniek. Szünnyenek meg már egyszer az e' féle hírek, hogy az Olosz Országi Observations-tábor, Roma vagy Nápoly felé elő nyomul. Nem teszen ez a' tábor leg kissebb elő felé való mozdúlást is. Frantzia ország az egész Európai szároz földön nem látja semmi ellenségeit, hanem mindenütt barátjait. Az ő Országlószeke, valamint principiumaihoz, úgy Kötéseihöz is hív akarván maradni, minden igyekezettel azon vagyon, hogy a' békefféget fenn tarthassa. Néki senkivel mással háboruja nintsen, tsak Angliával. Mellynek jelentése mellett, vagyok &c.
Agar.

Párisból, Jul. 27 dikén.

Az Anglusok ismét el vezítették egy igen szép Frégátjokat. A' St. Malói telegrafus által érkezett a' hí: tegnap az ott lévő Biztosól a' Tengeri Ministerhez, hogy Jul. 25-dikén a' *Júson* nevű 40 ágyus szép Anglus Frégát a' Kapitány *Murray* vezérlése alatt a' St. Malói tenger-öbölben meg feneklett legyen. Ez egy 17 hónapos ujj Frégát volt. A' rajta találtatott ágyuk között 12 harminzhat, és 28 tizenhat fontosokat találtak a' Fr. Biztosok.

A' külső dolgokra ügyelő Minifter 24-dikben vizsza érkezett a Bourbon-l'Archambaulti ferdő-ről Párisba, és Minifteri foglalatosságai ak folytatásához azonnal hozzá fogott.

Az a' hír terjedt-el Párisban, hogy Adm. *Ganthaume*, sem nem Státus Tanácsos többé sem az Admirálságot nem folytatja tovább. Ha ez a' hír meg valóságosul, úgy bajosan lehet elhinni, hogy a' fegyveres sereget az Egyiptomi tábor' segítségire szerentsésen el vihette volna. — Azt is rebesgetik, hogy csak Corsika szigetire szállította volna ki a' velle volt fegyveres csapat. — A' *Moniteur* csak azt írja, hogy *Ganthaume* vizsza érkezett Toulonba: de, hogy honét érkezett vizsza, erről egészben halgat.

Maga *Ganthaume* csak ennyit ír — hogy útjában a' *Swiltsbury* nevű Anglus hadihajónál, a' mellyet el fogott, többet elől nem talált — és hogy ő, a' Fr. O'szágólszék's az Afrikai Országólszékkek között uralkodó jó egyetértésre nézve, mindenütt igen jó szívvel fogadtatott legyen. — Ha tehát sem az Anglus hadihajók által meg nem gatoltatott útjában, sem pedig az Afrikai partokon ellenségésen nem fogadtatott, hanem inkább jó szívvel láttatott, mi okra nézve nem szállithatta volna ki a' fegyveres sereget? -- Erre a' kérdésre, még egy néhány napok adósok a' le e. ettel.

Dánia.

General Macdonald, a' Fr. Respublikának Koppenhágába küldött követje, vele volt útitársaival együtt Julius 25-ik napján oda meg érkezett.

A' 2-ik Aprilisi igen véres, és a' Dánusokra nézve szent és tlen tsatának emlékezetére medalliat, az az, emlékeztető pénzeket veret a' Kop-

ben, hogy Párisban Juliusnak 15-dikén a' Franpenhági Kir. udvar, és azoknak a' vitezeknek adatja jutalomúl a' kik azon útközetben mások felett meg különböztették magokat. Ennek a' medallianak egyik oldalán a' Gothusi íz érzéssel készült hadakozó hajó van verve, mellyben egy oroszlán áll két hitűlő lábain, és egyik első lábának körmei köz: egy pais, a' másiban egy oszlopot tart. A' pais felett ez a' felírás olvastatik: *A' vitezség védelmez!* alól ez: *Aprilis 2 ik napja.* — A' medallianak másik oldalán, a' Dániai Kir. tizmer láttatik ezen körű irással: *A' Király ditsőfféget szerez.* — *A' Haza is meg esméri ezt.*

A' Pétersburgi Cs. udvarnál vólt, de onnan visszha hivatoit Dániai követoek B. *Rosenkranz*nak nemtsak a' szokott 3000 rubelt fizettete ki a' Fels. uralkodó Orosz Császár, *I. Sándor*, hanem e' mellett egy maga képével fel ékesített gyémantós pixst, és 4000 aranyat ajándekozott nékie azon hasznos szolgálójának néminémüképen leendő meg jutalmaztatására, a' mellyet ő, a' Pétersburgi Császári, és Koppenhági kir. udvaroknak egymással szerzett szövetségében, a' múlt 1800-ik esztendőben mutatott.

A' Balhicum tengerből, egymás után sok Anglus hadakozó hajók mennek a' Koppenhági Sundon által.

Magyar Ország.

Füred Julius 24 dikén 1801.

Kedves Kurir!

Nagy köszönet el vettem, hogy a' Keszthelyi Georgconról minapában írott leveletem. kedvelt üdvösdobába béiktarván, közönséggé tette reményem ezzel is hasonló szívefféggel bánsz, mely kü-

lönös foglalatjára nézve színt oly érdeemes a' tudásra :

A' mult héten látogatta meg, Grof Fesztits György Úr ö. Nagysága, Ország szerte híres Gályáján, ezt a' kellemetes mulató helyet ; annál kedvesebb volt jelenléte, minél váratlanabb esett. Tsak akkor, midőn Tihanynál, abban a' nevezetes Echoban adtak egy pár ágyuval szálvét (honnán vizsza is köszöntettek, egy mo'sár lövéssel) vették észre itten, hogy Grof Fesztits jön, mindjárt készültek el fogadására, minden futott puskájáért: hat ora fele delután közelitvén Füredhez, Török mu'sika harsogása közt, hasonlóképp' hét agyú lövéssel köszöntették ezt a' helyet, melyre a' sok puskából szakadatlanul ment a' lövöldözés; minden a' Balaton partra futott, 's ott várták a' nevezett kedves vendég ki szállását. Más nap dél után 5 óra tájban adott a' Grof egy pompás Ú'sonnát hajóján, hol 150 személlyeknél többen voltak jelen, 's következő nap úgy úta-zott Keszthely felé a' szárazon vizsza.

A' jövő hónapnak közepe táján Ő Királyi H.sége Országunk Palatinussa is, Olasz Országból Keszthely felé fog jönni, hol a' Georgicont, 's egyéb nézésre méltó dolgokat meg iszmlélvén, 's úgy onnand a' Gályán szándekozik Füredre jönni, 's innend osztán Buda felé vészti Ő Kir. H.sége útját.

Grof Fesztits Ur jelenléte, egészszen meg vidította az itt mulató Uraságok társaságát, mely már egy kitsint kezdett az unalmas hangon folyni. — Különös meg elégedéssel halgatták mindenek: de kivált Grof Pálffy Károly Ur ö. Ex. ja a' Cancellarius, nagy örömét lelta a' Török mu'sikusi chorba, mely apró kilentz, 's tiz esztendős gyermekekből állott; kik minnyájan a' Grof' Keszthelyi tulajdon költségén fel allitatott mu'sika Oskolába tanitattak, hol mindenféle Instrumentu-

mek, kéfzen várják a' musikát' tanulni kívánó ifjuságot. De nem tsak ezen Istitutumot fundálta a' Grof, az ifjuság jobb neveléséért; hanem egy rajzoló Oskolat is állított fel, szintugy mindenféle eszközökkel, festékekkel s. a. t. önnön költségen, valamint egy Convictust is a' Nemes ifjak számára, melybe maga a' Grof tart hatot, egyebek pedig illendő fizetésért vétettetnek bé. — Minden módokat el követ a' Grof ö N.sága az ifjuság jó fel neveléséért, gyakorta megjelenvén köztök, buzditja őket, mind szép szavaival, mind szokszori ajándékaival, tökéletessen meg lévén a' felől gyözödvé, hogy ezeknek, még gyenge kor-béli fel nevelésektől függ nagyobb részént, azoknak, hasznos polgárekká, igaz hazafiakká, 's jó atyákká való formaltatások. — Így tölti az hasznos életét, ki a' tudományoknak és a' szép mesterségeknak valóságos betsüllője. — Szép a' hazáért meg halni szép, de érte élni — szebb!!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ifjább Halász Sámuel.

U. I. Ezen a' nyáron, noha igen, kedvetlen idők jártak, még is igen sokan vóltak jelen az itt lévő savanyú vízen, külföldiek sokkal többen jelentek meg mind egyébbkor. — Az Orleansi Herceg Kis-Afzszony is ide váratik a' napokba.

* * *

N. Körös, d. Julii 1801.

A' mint szöke vize le foly a' Dunának,
Nagy Jajja hallatik az Isten H'zának;
Mivel ismét meghólt egy *Néhemiássa*,
Egy *Mósesé*, 's a' Nagy *Telekinek Mássa*.
Ki Ő Tölök már tsak abban különbözött
Hogy még e' földön vólt, 's a' Halandók kö-
zött.

Ama Gróf, Századunk Keresztjén Titusa,
 Kinek: Szelíd 's Jó Gróf volt tő Ti ulusa.
 Kit a' földnek azért küldött alá az Ég,
 Hogy meg-tesztelvé élne a' kegyesség.
 Kit az Ország betsült a' Kríz szeretett,
 A' Haza dicséfkzik, hogy Tőle született
 A' Vir us' Barátja, a' Bűnök Felalme,
 Dítze a' Fő-Rendnek, a' Népnek szerelme.
 Kire Pallás bízta fiainak gondját,
 Oltárit a' Vallás, Themis Mérő-fontját.
 Ki a' Tisztegeknek születéssel 's Nemmel
 Nem nyert Méltóságit, meg nyerte Erdem-
 mel,
 'S ez az Udvariak' Nemes Ellenfége,
 Vólt az Udvar Híve és Gyönyörülége,
 Melly illendő bé ül adá Edeminek
 Fényes Szerentséjét a' Nagy Telekinek
 Ez a' Nagy 's Kegyes Gróf hal meg; a' mai
 'S jövendő Nagyoknak példája: Rádai.
 Fojj hát Bűnök vizet, fojjile a' Danyának
 Hi d sd mindenféle Jajját a' Hazának
 Zúgd hogy bár a' Jókat mind el nem tmetik,
 De eljő fok idő mig Párja születik
 Élők! virágokat szedjétek marokkal
 Sírbontját hirtsétek bé ílomokkal,
 'S b r hatztalan szórják a' hála ó kezek,
 De ártatlan Élét példazo ják ezek.
 Isten Háza! a' Gyaszt, mellyet mélt v té' le,
 Vedd fel újra, 's föld g vand bé megad véle,
 Jajgasd Sorsod' mellyel e' Hí hadasara
 Lettél, négy ébte dós Naumbol Mara,
 'S E' Század kezdete oly banatba ejtet,
 Mellyet még vége is tán el nem felejtet.
 Szent Kövek! mellyeket emelt az É' fete,
 'S véletek Udvarat tzentelte Bőrhellé;
 Ha Kegyességörö' ei halga na fognak,
 Kiáltatok T. a' jövo Századoknak.
 Músak! könyve e' ek, tónaj's Magyar Pallás!
 Ki pótolhatatlan Néktek e' kar vallás

Thémis! izend meg az Ézbe Afreának,
 Küldjön Másf Izékébe vo t Helytartójának.
 Magyar! e' jó Magyar szívet tedd példává,
 'S hogy követhesd, szíved' szenteld Kiptá-
 jává.

Haza! ha akarod hogy igaz Fiaid
 Nejjenek, Tükörül tedd nékik *Rádaid'*
 Övegyek! és Arvák! kiket ha talála,
 Indulata szánó szemén könyvé vála;
 E' szent költsönöket vizsgálva fizesséte!
 Szájjal nem engedi: szemmel dialérjétek.
 Szegények! kiknek úgy szórta jobo kezével
 Jó tétit, hogy nem vólt a' balnak hírével,
 'S szeme mihelyt szegényt látott: keze adott
 Oly alkuan, köszönést hogy el nem foga-
 dott,

Sóhajtsátok sírja mellett e' háláló
 Szókat: *Itt nyugofzik a' minket tápláló.*
 Jobbágy! kiknek vólt At:átok 's Uratok,
 Sírjatok, mert míg élt, addig nem sírtatok,
 Élte meg kémélte végig szemeteket,
 Halálra tartván minden könyveteket,
 Jó szívet! emeljünk Pora gyász térségén,
 A Haládatossag önként grúlt költségén
 A' hív kötelelesség parantsolatjára,
 It hol öfve megy a' két Élet határa;
 Egy Ofzlepot; mellyet bé ne leljen soha
 A' feldekönvesség' 's az esztendők moha
 Jertek; jó in:úlat szerfzámí, hív kezek!
 Sepíttsetek; én egy Talp követ le tesztek
 Az Erdemet; többet rakjatok ti erre.
 Jó Emlékezet! légy Építő Mestere
 Gazdag *Virtusinek* termékeny Bányája
 Sok állandó követ szolgáltat reája.
 Az Igazság' és a' Hazai Szeretet
 Magosra fel viszik e' szép épületet
 Az Ember Szeretet öfve cizémentezi,
 A' Hívség, Kegyeffség, 's Jószág báfedezi.

Szelídség' 's Nydjasság' szív enyvező mázzá
 Bé vonja; de szépen körül tzirádázza,
 Artatlan *Erdőtse* fok drága kövekkel
 Igazakkal és a' szívben termetekkel.
 Olaj ág Koronát a' *Tisztelet* felül
 Békelesség Izerető lelkéről, tesz jelül.
 Felette lebeg a' *Ditsősség' Kárpitja*
 'S az igaz Hérokat mind ide szöllítja
 A' *Halhatatlanság' Ör-álló Árá'sája,*
 Harsog körulte a' *Jó Hír* trombitája,
 És, igazgatván egy háládatos kezét,
 Ezt metszi rá sírva a' *Jó Emlékezet:*

Egy Emberben Százat fed; a' hamar meg:holb
De későn született Ráda it; e' sír:bolt.

Kováts József,
 Ref. Prédikátor.

Híradás.

Minekutánna mind Magyar Országban magában, mind az ahoz tartozó tartományokban eddig folyó aerarialis életnek bé szedése félbe szakasztott, és mindazokhoz, a' kikre ezen aerarialis életnek bészedése vólt bizatva, olly parantsolat küldetett vólna, hogy netsak semmi életet ne vegyenek az Aerarium számára, ennekutánna; sőt ha a' már vagy meg vétetett, vagy az alkuban lévő élet a' múlt Juliusnak 15 ik napjáig a' ki mutatott milltaris magazinumokba bé nem viteződött oda többé bé nem vétetődjék: szükségesnek itilte a' Cs. Kir. milltaris fő Magazinarius Hivatal közönségellé tenni, 's mindennek tudtára adni, és egyfzersmind meg is inteni, hogy ha valaki az Aerarium nevében életet szedni akar, annak semmi hitel ne adatódjék, 's minden őjja meg magát a' következő kárvallástól.